W Bauer

KURJER WARSZAWSKI.

D. 4. Października. — Rok 1848. Środa. № 264. Jutro, ŚŚ. Placyda i Flawji. Dziś, Święto Orderu Ś. Włodzimierza.

Przez Rozkaz dzienny Cesarski do Zarządu służby cywilnej na d. 4/16 z. m. wydany, mianowani zostali Sekretarzami Prowincjonalnemi: Uwolniony w r. 1824, z Pułku Nieświeżskiego karabinierów Podporucznik Erazm *Proszkowski*, p. o. Nadleśniczego leśnictwa Szlanowskiego, i uwolniony w r. 1833 z 1ej kompanji bateryjnej 24ej brygady artylerji, Podporucznik T. *Kondracki*, Nadleśniczy leśnictwa Nowa-Alexandrja; Regestratorami Kolegjalnemi: uwolniony w r. 1838 z pułku Olwiopolskiego ułanów, Kornet *Orzelski*, Nadleśny straży Brzachow w leśnictwie Łagów; uwolniony w r. 1840 z pułku linjowego Czarnomorskiego Podporucznik *Trepka*, Rewizor komory w Zieluniu; i uwolniony w r. 1844 z pułku Nizowskiego strzelców, Podporucznik *Kwilecki*, Nadzorca szlachtuzów Warszawskich.

JJOO. Xięztwo Jchmość Namiestnikostwo, wczoraj wyjechali do *Skierniewic*.

Otrzymano w *Warszawie* smutną wiadomość. W tych dniach rozstał się z tym światem w dobrach swoich w Opoczyńskiem, po ciężkiej słabości, ś. p. JW. Onufry Hr: *Małachowski*, b. Szambelan Dworu Saskiego, Kawaler Krzyża Wojskowego, Syn niegdy Antoniego i Katarzyny z Działyńskich. Zmarły ś. p. Onufry *Małachowski*, zostawia Wdowę Marję z Hr: *Tarnowskich*, Rodzeństwo, licznych Krewnych i Przyjaciół, których zgon ten w żałobę pogrąża. Pobożnych uczuć Pan ten, wzniósł przed kilką laty dwa Kościoły w dobrach swoich *Borkowice* i *Niekłaniu*.

Smutnym wyrokiem OPATRZNOŚCI, wyrwaną została d. 27 Września r. b. z grona kochającej ją Rodziny i Przyjaciół, ś. p. Anna *Pikel*. Zgasła po krótkiej chorobie, niedoczekawszy się owoców kilkunastoletniej pracy, łożonej na kształcenie dorastających dzieci śród troskliwej pieczołowitości o szczęście wszystkich co Ją otaczali. Cześć ci dobra Małżonko i Matko! Za życia posiadałaś ogólny szacunek, a teraz łzy tylko rzewne i pamięć dając w puściznie, błogą pozostawiłaś nadzieję, że przez Ciebie wychowane córki, w ślad Twój wstępować będą, otrą łzę boleści strapionemu małżonkowi i całej Rodzinie, i zarówno jak Ty, z świętego długu prawej niewiasty, wywiążą się społeczeństwu.

Organy w Kościele XX. Bernardynów w Warszawie, które obecnie P. Mateusz *Mielczarski* na nowo przerabia i pomnaża, są jedne ze znakomitszych w tutejszym grodzie; o ile nam wiadomo, największe Organy w świecie znajdują się w *Harlem;* wysokie są na 108 stóp, a szerokie na 52. 5,000 fletów, z których najgłębszy trzyma 28 stóp, odpowiada potrójnej klawjaturze. Czternaście belek trzeba w ruch wprowadzić aby ten olbrzym głos swój mógł wydać; sięgają te organy XIV wieku; zrobił zaś one Chrystian *Miller*, Niemiec, któremu wedle stosowanej do wszystkich ówczesnych sztukmistrzów anegdotki, miano oczy wyłupić i tym sposobem pozbawić możności zrobienia podobnych organ w innem jakowem mieście.

Pamiętnika Religijno Moralnego zeszyt trzeci tomu XV czyli za miesiąc Wrzesień r. b. wyszedł z druku, i zawiera: Mowę Sgo Jana *Chryzostoma*, przełożoną z greckiego; Ufność w BOGU; Krótką wiadomość o życiu i pismach znakomitych mężów, którzy się stali Religji podporą i ozdobą; Rozporządzenia Rządowe za r. 1847; Missje w *Chinach*, i Rozmaitości.

O ruchu i postępie ubezpieczeń ruchomości od ognia. Z końcem miesiąca Sierpnia r. b., ubezpieczenia ciągłe i czasowe ruchomości od ognia, po potrąceniu ubezpieczeń ubyłych w tymże Mcu, wynosiły summę rubli sr. 33,178,247, z której Dyrekcja Ubezpieczeń poręczyła straty do summy rs. 24,390,143. W tej liczbie znajdowało się ubezpieczeń ciągłych 5,783, na summę rs. 30,258,191, z poręczeniem strat do summy rubli sr. 22,094,565, i z opłatą składki rocznej rs. 173,775 k. 72. W ciągu upłynionego Mca Września r. b., Dyrekcja przyjęła ubezpieczeń ciągłych i czasowych ruchomości od ognia na summę rsr. 1,305,077, z poręczeniem straty do wysokości summy rsr. 1,001,312. Potrącając z tej ilości ubezpieczenia czasowe (których stan z powodu upływania terminów ubezpieczeń poprzednio umówionych jest zmienny), samych ubezpieczeń ciągłych, między któremi znajduje się najwięcej ubezpieczeń zboża i inwentarzy w dobrach ziemskich, Dyrekcja przyjęła 168, na summę rs. 937,081, z poręczeniem straty do wysokości summy rs. 681,536 i oznaczeniem składki rocznej w summie rs. 5,552 k. 24. Doniesiono o 10 pogorzelach ruchomości; za straty zaś z tych pogorzeli i z poprzednich, już rozpoznane, Dyrekcja przyznała w ciągu tegoż Mca wynagrodzenia za 5 pogorzeli rs. 5,433 k. 4.

Wesoły Ułan, Mazur grywany w Teatrze Rozmaitości, ułożony na fortepjan i ofiarowany JWnej Jenerałowej Marji *Glasenapp*, przez Jana *Kolleszowskiego* Kapelmistrza pułku Ułanów J. C. W. W. X. Mikołaja Alexandrowicza, wyszedł nakładem Składu Nót muzy: *Bernsteina*, przy ul: Miodo: N° 483; cena ex: zł. 1.

Redakcja Kurjera otrzymała list Obywatela Powiatu *Miechowskiego*, w którym tenże w swoiem i sąsiadów imieniu odnosi się do Panów Lekarzy, zachęcając aby jeden z nich stale w tameczne j osiadł okolicy. Miasto *Miechów* ma wprawdzie Rządowego Lekarza, ale o mil 4 w około miasta, zgoła ich nie ma. Wdzięczne przyjęcie, życie niekosztowne, piękność okolicy nie-

zwykła, położenie bliskie szossy i kolei żelaznej, a nareszcie praktyka nader liczna, oto są pobudki jakie Szanownego Konsyljarza do osiedlenia się w *Miechowskiem* (podług owśiadczenia wspomnionego listu) skłonićby powinny.

Wiele osób w *Warszawie*, pamięta jeszcze lata, kiedy modą było pomiędzy Damami, wstawać z łóżka dopiero około południa. Wówczas negliżowe stroje były arcy w modzie; Damy przyjmowały gości przy kawie, a dzień zaczynał się przejażdżką w *aleach Ujazdowskich*. Moda ta jednak jak wszystkie mody, ustała z czasem, odkąd i Damy znakomite zaczęły zajmować się niektóremi szczegółami gospodarstwa domu swojego. Teraz czytamy w żurnalach mód paryzkich, że późne wstawanie pomiędzy Damami tej stolicy, także wzupełności zarzucone zostało. Zwyczaj późnego wstawania we *Francji* zaprowadzony był jeszcze w wieku XVIIItym przez słynne z piękności i dowcipu Margrabinę *Pompadur* i Hrabinę *Dubarry*.

W Red: Kurjera złożono wczoraj od małego *Frania*, dla nieszczęśliwego Kaleki w domu *Elerta*, zł. 2.

Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł. dają rs. 14k. 31 (zł. 95 gr. 12); wartość kup: k. 16⁵/₆.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołan: po Tańcach, JPanna *Damse* i JP. *Krzesiński*.

Z Petersburga. — Na własną prośbę uwolnionym został od służby, Radca honorowy *Suchodolski*, Marszałek Szlachty powiatu Masalskiego.— Rz: R. S. *Jazykow*, Dyrektor Cesarskiej fabryki kryształów, mianowany został zarazem Zarządzającym fabryką Cesarską porcelany, fabryką zwierciadeł w *Wyborgu*, i fabryką fajansów w *Kijowie*, oraz przeznaczony został do zasiadania w Gabinecie Cesarskim.— Radca Stanu *Styczyński*, Radca Izby Skarbowej Grodzieńskiej, przeniósł się do wieczności.

Anglja.— Lord Jan *Russel* wyjechał z *Szkocji* do *Irlandji*, podobno, aby wystąpić jako świadek w procesie Pana *Smith O'Brien* w *Clonmel*.— Domowi handlowemu *Devaux i spółka* w *Londynie*, miano uczynić propozycje względem pożyczki 12 miljonów fun: szterl: dla Rządu *Francji*.— Spokojność w *Irlandji* trwa nieprzerwanie.— Z *Indji* wschod: donoszą, że z *Lahory* i *Firozpur* ma być wysłany korpus 6500 wojska do niepodbitej jeszcze prowincji *Multan*, ponieważ przybyły do ang: obozu *Szere Sing* ze swoim korpusem, nie posiada zaufania. Na wyspie *Ceylon* w *Colombo* uśmierzono rokosz wzniecony z powodu nałożenia podatku. W *Bombaj* miano rozpocząć budowę kolei żelaznych. — Sąd przysięgłych w *Clonmel* uznał, że należy umieścić w stanie oskarżenia o zbrodnię stanu Panów: *Smith O'Brien*, *Mac Manus*, *Orchard*, *Fighe* i *Macdonald*.

Austrja.— Cesarz w odezwach z dnia 22go z. m. do *Węgrów* i węgierskiego wojska, wylicza w pierwszej nadużycia nietylko popełnione przez mieszkańców względem spółobywateli, ale nawet przez Ministrów wbrew praw *Węgrom* przyznanych; mianowicie ci ośmielili się wyprawić Posłów za granicę, rozpisać pobór wojska, i uchwalić nowe pieniądze papierowe bez zezwolenia Monarchy. Cesarz oświadcza, że równie jak z jednej strony szczerze pragnie utrzymać legalne przywileje *Węgier*, tak też również energicznie utrzyma prawa i przywileje korony. W odezwie do wojska Monarcha wynurza nadzieję, że wojsko nie skłoni się do podżegań burzycieli, i poleca Komendantom uniknąć wszelkiego starcia z wojskiem Kroackiem.— Arcy-Xżę *Stefan* 26go z. m. wyjechał z *Wiednia* do *Brünn*. — Hrabia *Mailath* jako zastępca Arcy-Xięcia Palatyny mianowany tymczasowym Gubernatorem *Węgier*; a jak już doniesiono, Feldmarszałek Porucznik *Lamberth* mianowany główno dowodzącym wojskiem w *Węgrzech*, (tak węgierskiem jakoteż kroackiem).— 26go z. m. potwierdzono na giełdzie wiedeńskiej wiadomość o wmaszerowaniu Bana *Jellachich* do *Stuhlweissenburg*. Gwardja narodowa i obywatele wyszli na jego powitanie z białemi chorągwiami. Głoszono także, iż znaczna część armji węgierskiej (do 12,000 ludzi z artylerją) połączyła się z Banem *Jellachich*.— Gwardja narodowa w *Pradze* 26go z. m. została uzbrojoną; rozdano jej około 6000 sztuk broni.— Od nowego roku armja ma być podzieloną na korpusy, na wzór armji pruskiej.— Feldmarszałek Porucznik *Piret* mianowany w miejsce Feldmarszałka Porucznika *Welden*, dowódzcą korpusu rezerwowego we Włoszech.— Cesarz kazał wywiesić z pałacu w *Schoenbrunn* chorągiew z godłami niemieckiemi.

Chiny.— Liczba Biskupów w Państwie niebieskiem (Chinach), powiększoną została trzema nowemi Prałatami. Wikarjusz Apostolski *Changtongu*, wyświęcił na Biskupa *Solenu*, Koadjutora swojego Xiędza Ant: *Maresca*. X. Józef *Novella* wyświęconym został na Biskupa *Patery*, a X. *Chiais* na Biskupa *Tineńskiego*.

Francja. — Monitor powtórnie zbija wieść o wylądowaniu 4000 wojska francuzkiego w *Wenecji*. Monitor wieczorny zapewnia, iż dotąd *Francuzi* nie wylądowali na żadnym punkcie *Włoch*.— W Prefekturze Policji pracują teraz nad planem ustanowienia kolosalnych oberży dla wyrobników, które mają służyć za miejsce zebrania dla czeladzi szukającej zatrudnienia.—Alfons *Karr* proponuje, aby pociągano do *kar* wszystkich obywateli nie głosujących przy wyborach ogólnych.— Rząd wyśle 14tu członków Zgromadzenia Narodowego jako Komisarzy do departamentów.— Poseł turecki wkrótce przedstawi Ministrowi spraw zagr: Panu *Bastide*, Emira Beszyra (byłego władzcę Syrji).— Mnóstwo gwardzistów narodowych Paryzkich, bawiących w *Boulogne*, odwiedza kolejno *Duwr*. Xżę *Wellington* spotkawszy się tam z kilku oficerami tejże gwardji, uprzejmie z nimi rozmawiał.— Zarządzonem zostało ogólne obliczenie zbiorów zbo-

ża i kartofli. Władza ma sobie polecone, znosić się w tym względzie z obywatelami ziemskiemi.— Do kolonji francuzkich w *Senegalu*, posłaną będzie znaczna zapomoga pieniężna.— Dwaj podróżni przybyli z *Ajacio*, donoszą, że Ludwik *Bonaparte* i tam jednomyślnie na Reprezentanta do Zgrom: Narodowego wybranym został. — Xżę Ludwik *Napoleon* za przybyciem do *Paryża*, zajął mieszkanie w pałacu swojej kuzynki.

Hiszpanja. — 19go z. m. ważna utarczka zaszła pod *Figueras* na granicy hiszpańs:. Jenerał *Enna* na czele 2300 piechoty i 500 jazdy, po 8-godzinnej walce rozbił hufiec karlistowski *Kabrery*, liczący 1500 piechoty i 300 jazdy.

Niemcy.— Minister spraw wew: Rzeszy *v. Schmerling* 28go z. m. oznajmił na posiedzeniu Zgromadzenia Narod: w *Frankforcie n. M.*, że austrjacki Wice-Admirał wysłany będzie do *Hamburga*, celem rozpoznania statków nabytych dla floty niemieckiej.— Xżę *Karol* Bawarski 26 z. m. miał wyjechać do W. Xztwa *Badeńskiego*, aby objąć dowództwo nad wojskiem działającem przeciw hufcom *Struvego.* — Dowódzca wojsk badeńskich Jenerał *Hoffmann*, 25go z. m. wyruszył do *Heitersheim* z *Staufen;* w temże mieście ujęto jeszcze 9ciu ochotników *Struvego*, których rozstrzelano. Tenże herszt został pojmany ze swoją żoną w *Wehr.* I w *Schpenau* i *St. Blasien* wichrzyciele wywierają takiż terroryzm jak w *Loerrach*, wszyscy mieszkańcy mający lat 16 do 40 muszą im towarzyszyć. W obwodzie *Seekreis* trwa spokojność zupełna.— Stany Szleswigsko-holsztyńskie postanowiły odbywać swoje posiedzenia w *Szleswigu.* — Wiadomość o klęsce ochotników pod *Staufen* zmieniła zupełnie stan mieszkańców w *Loerrach;* wszystkich dobrze myślących mieszkańców uwolniono.— Do 30go zesz. m. zachorowało w *Berlinie* na cholerę osób 1731, um: 1031, wyzdr: 305.— Fabryki perkalów w *Westfalji*, nadzwyczaj są teraz czynne; mnóstwo obstalunków zatrudnia takowe.— W *Berlinie* powzięto zamiar wzniesienia pomnika Jenerałowi *Auerswald* i Xciu *Lichnowskiemu.* — Deputowani Robert *Blum* i *Günther* w *Frankforcie n. M.*, zapozwani zostali przed sąd kryminalny za artykuły podburzające.— Na Deputowanego *Bassermann* bawiącego w *Mannheim*, 22go z. m. miano wykonać zamach morderczy; zbrodniarz został ujęty.— Warta przy arsenale berlińskim, dotąd obsadzona przez gwardję obywatelską, znowu obsadzona jest wojskiem. — Prawie wszystko wojsko pruskie, które walczyło w Szleswigu, wróciło i zajęło kwatery w okolicy *Berlina.*— Jeden z najznakomitszych Lekarzy berlińskich Radca Tajny medyczny *Horn*, umarł w 75 r. życia.— P. *Roenne* wysłany zostaje przez rząd pruski z misją do Stanów Zjed:.—W ręce zwycięzkiego wojska w *Staufen*, popadła cała korespondencja *Struvego;* wraz z tymże herszte m ujęto 80 jego stronników.

Stany Zjednoczone. — Dyecezję katolicką *New-Yorkską*, podzielono na dwie, to jest na *Albańską* i *Buffalo.* Prałat Jan *M'Closkey* mianowany został Biskupem pierwszej, a X. Jan *Timon* Wizytator Jlny Misjonarzy w Stanach Zjedn:, Biskupem drugiej.

Szwajcarja. — Jako Komisarze Vorortu do kantonu *Tessyn*, dla rozpoznania rozporządzeń poczynionych na pograniczu przez Feldmarszałka *Radeckiego*, obrani zostali PP. *Munzinger* i *Escher.* Pułkownik *Altstetten* otrzymał dowództwo nad wojskiem przeznaczonem do tegoż Kantonu.— Dotychczas wydalono z *Lombardji* przeszło 3000 mieszkańców rodem z *Tessynu;* liczba wojska austr: na granicy pomnożoną zostanie do 6000 ludzi.— W kantonie *Nefchatel* 19go z. m. spłonęła wieś *les Brenets.*

Szwecja. — Rząd rozciągnął do wina, ponczu, likworów i innych rozpalających napojów, obostrzenia zaprowadzone co do sprzedaży wódki w *Sztokolmie.* Nie wolno mniej sprzedawać jak jedną *kana* (około 1½ kwarty). Rozporządzenie to wywołane zostało przedstawieniem towarzystwa wstrzemięźliwości.

Węgry. — Kapłan Słowacki *Hurban* zebrał już około 7,000 ochotników, któremi obsadził *Milavę* i *O'Turę.* W Komitacie Noyradzkim ludność wygnała ajentów węgierskich, którzy chcieli uorganizować pospolite ruszenie. — *Kossuth* udał się do obozu do *Czegled.*— Arcy-Xiążę *Stefan* miał zrzec się władzy na rok; przez ten czas zabawi w swoich dobrach w Morawji.— Pułkownik (teraz Jenerał) *Kiss*, który walczył przeciw Rajcom, otrzymał dowództwo nad *Drawą.*

Włochy. — Nowe ministerstwo Papiezkie składają: Hrabia *Rossi*, Adwokat *Cicognani*, Profesor *Montari*, Xżę *Rignano*, Kardynałowie *Soglia* i *Vizzardelli;* ostatni jest Prezesem Rady i Ministrem spraw zagr:. Słynny *Cicerouachio* przyrzekł władzy, iż odtąd nie będzie mięszał się do żadnych manifestacji ludu.— Spokojność w *Liwornie* jest przywróconą. — Z *Sycylji* donoszą o poddaniu się *Lippari;* między *Melazo* a *Messyną* związek jest przywrócony; spodziewają się rychłego poddania *Catanji*, *Noto* i *Girgenti;* wojsko Królewskie codziennie nowe zdobywa posterunki. W Królestwie Neapolitańskiem wiele gmin ogłoszono w stanie wojennym; liczbę wojska pomnożono do 100,000; zarządzono także nowy pobór.— Kongres włoski ma zebrać się 20 b. m. w *Turynie*, i zasiadać przez dni 15. Zamiarem jego jest, spisać projekt związku Włoskiego.— Załogę *Wenecji* składa 20,000 ludzi, 1000 armat (?) i 7 statków. Wydatki na tę siłę zbrojną wynoszą miesięcznie 3,000,000, gdy dochody miasta czynią tylko 200,000 lirów. Dotąd wydatki te pokrywane były pożyczkami przymusowemi, ale i ten środek z końcem z. m. miał być wyczerpanym. — Za powrotem Xcia *Modeny*, Jezuici prosili tegoż Xięcia, aby im pozwolił znowu osiąść w jego stolicy, lecz Xżę odmówił.— Potwierdziła się wiadomość, że Król *Neapolitański* przyjął pośrednictwo ofiarowane przez

Admirałów *Baudin* i *Parker* w sprawie sycylijskiej. — Bryg włoski *Furioso*, odpłynął z *Genui* z transportem 20,000 sztuk broni do *Wenecji*; drugi statek odpłynie z transportem armat i amunicji.

Rozmaitości. — Występująca od niejakiego czasu w *Berlinie* Śpiewaczka pod nazwiskiem Signora *Normanni*, ma być bardzo bogatą Angielką; jedynie z zamiłowania dla sztuki, poświęciła się scenie. — Pewnej Pannie ofiarował kochanek parę cudnej piękności kolczyków; dziewica nieposiadała się z radości; lecz nazajutrz tak ozięble przyjęła swego ulubionego, że ten zdziwiony, musiał zapytać o przyczynę. »Przypatrz się Pan swoim kolczykom, rzekła kwaśno Panna, jubiler powiada, że to nie jest złoto.” »Nie złoto! wykrzyknął kochanek, i dla tego tak jesteś obojętną? O Krzysztofie Kolumbie! święte są twoje słowa: *Złoto jest wyborną rzeczą.*” — Na pewnej jarmarcznej budzie wypisano dużemi literami: »Tu widzieć można ludożercę z *Nowej Zelandji*, który się z każdym o dwa talary założy, że go zje z kośćiami w przeciągu kwadransa.” Powiadają, że entreprener nie znalazł amatorów na tę próbę. — Skąpcowi śniło się, że upił się za własne pieniądze, i przegrał pięć dukatów w *faraona;* nazajutrz z rozpaczy powiesił się. — Że kobiety umieją bardzo żartować, to więcej jak pewna. Jednemu z dość natrętnych dandych, powiedziała dowcipna Panienka: »Ach! Pan się pewnie kochasz?!” »O tak, i bardzo.” »Czy nie mogłabym wiedzieć w kim?” Uszczęśliwiony Korydon, maluje jej własną postać w najdrobniejszych szczegółach; gdy skończył, »Ach jakże Pana żałuję...” odpowiedziała. »Dla czego?” »Bo mi się śniło, że się Pan okropnie zawiedziesz, a sen mój nigdy się nie myli.”

SZARADA.

Drugie pierwsze różne przecie,
Jedne krótkie, drugie długie,
Czwarte piąte różne w świecie,
Jedno brzydkie, piękne drugie,
I woń *pierwszych trzecich* bywa
Tym przyjemna, tym szkodliwa;
Wszystko zaś ptak dobrze znany,
Szkoda że wciąż rozkochany.

(Zeszła Szarada *Klejnot*).

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Białkowski Alex: Oby: z Droblina; Bejer Wilh: Oby: z Obrębu; Chmielewski Ant: Ob: z Gołębiówki; Chudzyński Felix Oby: z Sterdyni; Ingersleben Ernest Oby: z Niewęgłowa; Iwański Sewe: Obyw: z Brzysk; Karnicki Jan Radca Koleg: z Kowna; Kaczaunow Szymon Insp: Poczt z Konina; Lessel Karolina Oby: z Wilczogóry; Mirecki Jan Oby: z Kamienia; Michałowska Konstancja Oby: z Michrowa; Orłowski Anast: Oby: z Dembinek; Radziszewski Stan: Oby: z Rozalina; Rozwadowska Julja Oby: z Strachowa; Skarbek Kunegunda Emerytka z Winnicy; Wyżykowski Eusta: Oby: z Witkowic; Zgliczyńska Ludwika Oby: z Radomia. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 13.

TEATR WIELKI. Jutro, *Jerozolima.*